

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 8 від
«31» липня 2024 р.

РОЗЛАДИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ

СИЛАБУС

Освітній рівень: Другий (магістерський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>80</u>	<u>120</u>	<u>2</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Ромаш Іван Романович, кандидат медичних наук, доцент кафедри психології ЗФУУ.

Контактна інформація: e-mail: iromashr@gmail.com

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Розлади харчової поведінки» відводиться **120** годин **4,0** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 3 семестру на 3-ому курсі навчання. Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Курс «Розлади харчової поведінки» є складовою частиною професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Психологія». Її вивчення спирається на опанування попередніх навчальних курсів, зокрема «Клінічна психологія», «Загальна та диференційна психопатологія», які забезпечують базове розуміння принципів психічного здоров'я, діагностики та особливостей психопатологічних проявів. Опрацювання змісту дисципліни «Розлади харчової поведінки» створює необхідне підґрунтя для проходження клінічної практики, проведення психокорекційної роботи, виконання наукових досліджень з проблематики харчової поведінки, а також підготовки кваліфікаційної магістерської роботи, орієнтованої на клінічну психологію, психотерапію або психодіагностику.

Для успішного засвоєння дисципліни «Розлади харчової поведінки» студентам необхідно володіти знаннями з таких предметів:

Пререквізити:

- Загальна та диференційна психопатологія – розуміння механізмів психічних розладів, що впливають на харчову поведінку.
- Клінічна психологія. Клінічна психодіагностика – методи оцінки та діагностики розладів харчової поведінки.
- Основи психофармакології – знання медикаментозного лікування розладів, що пов'язані з харчуванням.
- Теорії особистості та психологічного розвитку – аналіз особистісних факторів, які можуть сприяти формуванню порушень харчової поведінки.
- Адиктологія – розуміння механізмів залежності та компульсивної поведінки, що можуть бути пов'язані з харчовими розладами.

Постреквізити:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах і практиках:

- Травмотерапія та кризове консультування – робота з особами, які пережили травматичні події, що вплинули на їхню харчову поведінку.
- Групові методи в психотерапії – використання терапевтичних підходів для роботи з пацієнтами, що мають розлади харчової поведінки.
- Доказова практика в психології і психотерапії – аналіз ефективності терапевтичних втручань у лікуванні розладів харчової поведінки.
- Практика під супервізію – застосування отриманих знань у реальній роботі з пацієнтами.
- Психологія та психотерапія в системі охорони здоров'я – інтеграція психологічної допомоги у комплексне лікування пацієнтів з харчовими розладами.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Програма з дисципліни «Розлади харчової поведінки» призначена для здобувачів освіти закладів вищої освіти України і є складовою частиною Стандарту вищої освіти України. Згідно навчального плану підготовки психологів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр», вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 2 курсі (денна форма навчання), на вивчення якої відводиться 120 годин.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Розлади харчової поведінки» орієнтована на формування у здобувачів освіти системного уявлення про природу, клінічні прояви, діагностику, профілактику та психокорекцію харчових розладів у контексті сучасної психології та психіатрії. Особливу увагу приділено інтеграції теоретичних знань про патогенез і типологію харчових порушень із практичними навичками роботи з пацієнтами, які мають порушення харчової поведінки, з урахуванням гендерних, вікових, особистісних і соціокультурних чинників. Дисципліна є важливою складовою підготовки фахівців у галузі клінічної та консультативної психології, сприяє підвищенню якості психологічної допомоги та розвитку критичного мислення у сфері психічного здоров'я.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Розлади харчової поведінки» є формування у здобувачів вищої освіти глибоких знань про етіологію, патогенез, клінічні прояви та особливості психодіагностики розладів харчової поведінки. Дисципліна спрямована на розвиток практичних навичок і професійної компетентності, необхідних для виявлення, диференціації та психологічного супроводу осіб із порушеннями харчової поведінки в межах міждисциплінарного підходу, із дотриманням принципів етичної практики.

8. Завдання вивчення дисципліни.

Завдання навчальної дисципліни «Розлади харчової поведінки» спрямовані на формування у майбутніх фахівців-психологів професійних знань, умінь і

навичок, необхідних для ефективної роботи з пацієнтами, які мають порушення харчової поведінки:

1. Формування теоретичних знань:

- Ознайомлення з поняттям, класифікаціями та підходами до розуміння розладів харчової поведінки.
- Вивчення сучасних міжнародних класифікацій (МКХ-11, DSM-5) у контексті порушень харчової поведінки.
- Аналіз біопсихосоціальних чинників, що лежать в основі розвитку цих розладів.

2. Розвиток діагностичних компетентностей:

- Опанування методик виявлення та оцінювання симптомів порушень харчової поведінки.
- Розрізнення різних типів порушень харчової поведінки та проведення диференційної діагностики.
- Оцінка супутніх психологічних, емоційних і поведінкових проявів.

3. Формування практичних навичок:

- Розробка індивідуального психологічного плану втручання.
- Використання психологічних технік підтримки, психоедукації, мотиваційного консультування.
- Аналіз клінічних випадків і побудова міждисциплінарного маршруту допомоги.

4. Забезпечення етичної обізнаності:

- Усвідомлення етичних аспектів психоконсультування осіб із розладами харчової поведінки.
- Дотримання принципів конфіденційності, автономії, емпатійного підходу.
- Розгляд професійних меж психолога в роботі з пацієнтами даного профілю.

5. Розвиток науково-дослідної компетентності:

- Ознайомлення з сучасними науковими підходами до вивчення РХП.
- Аналіз результатів емпіричних досліджень та клінічних практик.
- Формування вмінь до формулювання гіпотез, проведення психодіагностичних інтерв'ю та узагальнення даних для наукового аналізу.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

Знати:

- основні поняття, терміни та класифікаційні підходи до розладів харчової поведінки (РХП);
- сучасні наукові уявлення про природу, етіологію та патогенез РХП;
- клінічні характеристики основних форм РХП згідно з МКХ-11, DSM-5 та альтернативними класифікаціями;
- біологічні, психологічні та соціокультурні чинники, що сприяють розвитку РХП;

- вікові, гендерні та культурні особливості проявів РХП;
- основи психодіагностики РХП, включно з валідними опитувальниками та методами інтерв'ювання;
- принципи мультидисциплінарного підходу до профілактики й лікування РХП;
- роль психолога в міждисциплінарній команді при роботі з пацієнтами з РХП.

Уміти:

- розпізнавати типові клінічні прояви різних форм РХП;
- збирати, аналізувати та інтерпретувати клінічну й психологічну інформацію щодо РХП;
- формулювати діагностичні гіпотези та диференціювати РХП від інших психічних розладів;
- використовувати психодіагностичні методики для виявлення симптомів РХП;
- оцінювати ризики й потреби пацієнтів з РХП з урахуванням індивідуальних, сімейних та соціокультурних чинників;
- проектувати профілактичні, психоосвітні та психокорекційні програми;
- обирати й адаптувати психотерапевтичні підходи до конкретного випадку (зокрема КПТ, ДПТ, сімейну терапію тощо);
- дотримуватись професійної етики та принципів безпечної взаємодії з особами, що мають РХП.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Розлади харчової поведінки» складається з трьох змістовних модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи харчової поведінки

Тема 1. Харчування як фактор здоров'я. Класичні та альтернативні теорії і концепції харчування.

Тема 2. Харчова поведінка, її варіанти в нормі та патології. Принципи харчової поведінки окремих груп населення.

Тема 3. Поведінкові та соціальні впливи на харчовий вибір людини

Тема 4. Розлади харчової поведінки (РХП) як психічні та поведінкові порушення. Місце РХП у структурах психопатології, адиктології та клінічної психології.

Тема 5. Біопсихосоціальна модель розладів харчової поведінки

Біологічні, психологічні та соціокультурні чинники розвитку РХП. Роль особистісних рис, сімейного контексту, ЗМІ, культурного ідеалу тіла.

Тема 6. Епідеміологія та особливості проявів розладів харчової поведінки у різних вікових групах. Поширеність РХП, гендерні особливості, ризики для дітей, підлітків, молоді та дорослих.

Змістовий модуль 2. Клініко-психологічна характеристика основних форм розладів харчової поведінки

Тема 7. Класифікації розладів харчової поведінки МКХ-11, DSM-5 та альтернативні класифікації. Основні діагностичні одиниці: анорексія нервова, булімія нервова, компульсивне переїдання, інші РХП.

Тема 8. Нервова анорексія: симптоми, перебіг, ускладнення. Клінічна картина, типи перебігу, особистісні особливості, когнітивні викривлення, коморбідність.

Тема 9. Нервова булімія: психологічна структура та прояви. Поведінкові, афективні й когнітивні компоненти. Компенсаторні механізми. Ризики та наслідки.

Тема 10. Розлад компульсивного переїдання. Клінічні особливості, диференціація з ожирінням.

Тема 11. Психопатологічні характеристики розладів уникнення (обмеження) прийому їжі

Тема 12. Інші зазначені розлади харчування та споживання їжі. Атипова нервова анорексія, підпорогова нервова булімія, нападоподібне переїдання, розлад очищення, синдром нічного харчування.

Змістовий модуль 3. Діагностика, профілактика та лікування розладів харчової поведінки

Тема 13. Профілактика розладів харчової поведінки. Первинна, вторинна та третинна профілактика. Освітні програми, просвітницька діяльність, робота з ризиковими групами.

Тема 14. Комплексна діагностика розладів харчової поведінки. Методи клінічного інтерв'ю, стандартизовані психодіагностичні опитувальники.

Тема 15. Мультидисциплінарний підхід у лікуванні розладів харчової поведінки. Медична, психологічна, нутріціологічна допомога. Роль психолога в мультидисциплінарній команді.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів, лекційних тем і тем практичних занять	Кількість годин				
	денна форма				
	у тому числі				Контр. Заходи.
	усього	л.	пр.	с.р.	
1	2	3	4	5	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи харчової поведінки					
Тема 1. Харчування як фактор здоров'я. Класичні та альтернативні теорії і концепції харчування.	9	2	1	6	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 2. Харчова поведінка, її варіанти в нормі та патології. Принципи харчової поведінки окремих груп населення.	9	2	1	6	
Тема 3. Поведінкові та соціальні впливи на харчовий вибір людини	9	2	1	6	
Тема 4. Розлади харчової поведінки (РХП) як психічні та поведінкові порушення. Місце РХП у	9	2	1	6	

структурах психопатології, адиктології та клінічної психології.					
Тема 5. Біопсихосоціальна модель розладів харчової поведінки. Біологічні, психологічні та соціокультурні чинники розвитку РХП. Роль особистісних рис, сімейного контексту, ЗМІ, культурного ідеалу тіла	8	1	1	6	
Тема 6. Епідеміологія та особливості проявів розладів харчової поведінки у різних вікових групах. Поширеність РХП, гендерні особливості, ризики для дітей, підлітків, молоді та дорослих.	7	1	1	5	
<i>Разом за змістовним модулем 1.</i>	<i>51</i>	<i>10</i>	<i>6</i>	<i>35</i>	
Змістовий модуль 2. Клініко-психологічна характеристика основних форм розладів харчової поведінки					
Тема 7. Класифікації розладів харчової поведінки МКХ-11, DSM-5 та альтернативні класифікації. Основні діагностичні одиниці: анорексія нервова, булімія нервова, компульсивне переїдання, інші РХП.	7	1	1	5	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 8. Нервова анорексія: симптоми, перебіг, ускладнення. Клінічна картина, типи перебігу, особистісні особливості, когнітивні викривлення, коморбідність.	7	1	1	5	
Тема 9. Нервова булімія: психологічна структура та прояви. Поведінкові, афективні й когнітивні компоненти. Компенсаторні механізми. Ризики та наслідки.	7	1	1	5	
Тема 10. Розлад компульсивного переїдання. Клінічні особливості, диференціація з ожирінням.	7	1	1	5	
Тема 11. Психопатологічні характеристики розладів уникнення (обмеження) прийому їжі	7	1	1	5	
Тема 12. Інші зазначені розлади харчування та споживання їжі. Атипова нервова анорексія, підпорогова нервова булімія, нападоподібне переїдання, розлад очищення, синдром нічного харчування.	7	1	1	5	
<i>Разом за змістовним модулем 2.</i>	<i>42</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>30</i>	
Змістовий модуль 3. Діагностика, профілактика та лікування розладів харчової поведінки					
Тема 13. Профілактика розладів харчової поведінки. Первинна, вторинна та третинна профілактика. Освітні програми, просвітницька діяльність, робота з ризиковими групами.	8	1	2	5	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 14. Комплексна діагностика розладів харчової поведінки. Методи клінічного інтерв'ю, стандартизовані психодіагностичні опитувальники.	8	1	2	5	
Тема 15. Мультидисциплінарний підхід у лікуванні розладів харчової поведінки. Медична, психологічна, нутріціологічна допомога. Роль психолога в мультидисциплінарній команді.	9	2	2	5	
<i>Разом за змістовним модулем 3.</i>	<i>25</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>15</i>	
Залік	2		2		

Усього, годин	120	20	20	80	
---------------	-----	----	----	----	--

11. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Харчування як фактор здоров'я. Класичні та альтернативні теорії і концепції харчування.	6
2	Тема 2. Харчова поведінка, її варіанти в нормі та патології. Принципи харчової поведінки окремих груп населення.	6
3	Тема 3. Поведінкові та соціальні впливи на харчовий вибір людини	6
4	Тема 4. Розлади харчової поведінки (РХП) як психічні та поведінкові порушення. Місце РХП у структурах психопатології, адиктології та клінічної психології.	6
5	Тема 5. Біопсихосоціальна модель розладів харчової поведінки. Біологічні, психологічні та соціокультурні чинники розвитку РХП. Роль особистісних рис, сімейного контексту, ЗМІ, культурного ідеалу тіла	6
6	Тема 6. Епідеміологія та особливості проявів розладів харчової поведінки у різних вікових групах. Поширеність РХП, гендерні особливості, ризики для дітей, підлітків, молоді та дорослих.	5
7	Тема 7. Класифікації розладів харчової поведінки МКХ-11, DSM-5 та альтернативні класифікації. Основні діагностичні одиниці: анорексія нервова, булімія нервова, компульсивне переїдання, інші РХП.	5
8	Тема 8. Нервова анорексія: симптоми, перебіг, ускладнення. Клінічна картина, типи перебігу, особистісні особливості, когнітивні викривлення, коморбідність.	5
9	Тема 9. Нервова булімія: психологічна структура та прояви. Поведінкові, афективні й когнітивні компоненти. Компенсаторні механізми. Ризики та наслідки.	5
10	Тема 10. Розлад компульсивного переїдання. Клінічні особливості, диференціація з ожирінням.	5
11	Тема 11. Психопатологічні характеристики розладів уникнення (обмеження) прийому їжі	5
12	Тема 12. Інші зазначені розлади харчування та споживання їжі. Атипова нервова анорексія, підпорогова нервова булімія, нападopodobне переїдання, розлад очищення, синдром нічного харчування.	5
13	Тема 13. Профілактика розладів харчової поведінки. Первинна, вторинна та третинна профілактика. Освітні програми, просвітницька діяльність, робота з ризиковими групами.	5
14	Тема 14. Комплексна діагностика розладів харчової поведінки. Методи клінічного інтерв'ю, стандартизовані психодіагностичні опитувальники.	5
15	Тема 15. Мультидисциплінарний підхід у лікуванні розладів харчової поведінки. Медична, психологічна, нутріціологічна допомога. Роль психолога в мультидисциплінарній команді.	5
Всього		80

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Мартинова, Л. (2021). Розлади харчової поведінки: сучасний підхід до діагностування та лікування. *НейроNEWS: психоневрологія та нейропсихологія*, 1(122), 46-50.
2. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці: Навч. посіб. для студ. мед. ЗВО, інтернів, сімей. лікарів. — 2-ге вид. / Г.М. Кожина, Н.О. Марута, Л.М. Юр'єва та ін. — К., 2023. — 343 с., 60 × 90 1/16, тв. пал.,
3. Робота з тяжкими психічними захворюваннями: посібник для клінічної практики :пер. 3-го англ. від. / Кетрін Гембл, Джефф Бреннан; наук. редактор. пер. Олена Венгер. - К., 2024. - 295 с., тв. пал.,
4. American Psychiatric Association. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5-TR)*. — Washington, DC: American Psychiatric Publishing, 2022.
5. World Health Organization. *ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics (Version 2023)*. — WHO, Geneva, 2023.
6. Thompson-Brenner, H., & Westen, D. (2021). *A Psychodynamic Perspective on Eating Disorders*. In *The Oxford Handbook of Eating Disorders*, 2nd ed. Oxford University Press.
7. Hay P. (2020). Current approach to eating disorders: a clinical update. *Internal medicine journal*, 50(1), 24–29. <https://doi.org/10.1111/imj.14691>
8. American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th ed., text rev.; DSM-5-TR). American Psychiatric Publishing.
9. Kazdin, A. E., & Fitzsimmons-Craft, E. E. (2021). The future of eating disorder research: An overview and research agenda. *International Journal of Eating Disorders*, 54(2), 194–210.
10. Mehler, P. S., & Andersen, A. E. (2017). *Eating disorders: A guide to medical care and complications* (3rd ed.). Johns Hopkins University Press.
11. Treasure, J., Schmidt, U., & van Furth, E. (2020). *Handbook of eating disorders* (2nd ed.). Wiley-Blackwell.
12. Waller, G., & Mountford, V. (2020). *Cognitive-behavioral therapy for the eating disorders: A comprehensive treatment guide*. Cambridge University Press.

Інформаційні ресурси:

1. <https://repo.usfu.edu.ua/home> – Електронні ресурси ЗФУУ
2. <https://npa-ua.org/>
3. <https://upa.org.ua/>
4. <https://www.efpa.eu/>
5. <https://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo>
6. <https://iaapsy.org/>
7. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>
8. <https://www.apa.org/>

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навики.

Бали за поточну успішність прив’язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Таблиця конвертації середньої арифметичної в кількість балів ECTS

Середня арифметична оцінка за п’ятибальною шкалою	Бали ECTS	Середня арифметична оцінка за п’ятибальною шкалою	Бали ECTS
1	2	3	4
4,93-5,0	60	3,90-3,85	44
4,87-4,80	59	3,84-3,78	43
4,81-4,73	58	3,77-3,72	42
4,74-4,69	57	3,71-3,66	41
4,68-4,60	56	3,65-3,59	40
4,61-4,56	55	3,58-3,53	39
4,55-4,49	54	3,52-3,46	38
4,48-4,43	53	3,45-3,40	37
4,42-4,36	52	3,39-3,33	36
4,35-4,30	51	3,32-3,27	35
4,29-4,24	50	3,26-3,20	34
4,23-4,17	49	3,19-3,14	33
4,16-4,11	48	3,13-3,07	32
4,10-4,04	47	3,06-3,01	31
4,03-3,98	46	3,0	30
3,97-3,91	45		

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка

з дисципліни Fx, F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.